

Statkraft Varme AS
Postboks 2400
7005 TRONDHEIM

Saksbehandler, innvalgstelefon
Nina Cathrine Knudtson, 32266821

Vedtak om tillatelse til kryssing av Mosseelva ved Verket / Mølla - Moss kommune

---

Fylkesmannen i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Statkraft Varme AS, og gir tillatelse etter forurensningsloven og etter fysiske tiltak i vassdrag til å krysse Mosseelva for legging av fjernvarmeledninger ved Verket/Mølla i Moss kommune.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Fylkesmannen fatter vedtak om gebyr på kr 32 800,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknad mottatt 15. april 2019 om tillatelse til å krysse Mosseelva for legging av fjernvarmeledninger ved Verket/Mølla i Moss kommune etter forurensningsloven¹ og etter fysiske tiltak i vassdrag, samt sakens øvrige dokumenter. Det er i tillegg mottatt supplerende informasjon angående anleggstid den 23. september 2019.

Fylkesmannen behandler saken som rett forurensningsmyndighet for inngrep som kan medføre fare for forurensning i vassdrag. Fylkesmannen har også vurdert tiltaket etter lakse- og innlandsfiskeloven.

Bakgrunn

Statkraft Varme AS har konsesjon for å levere fjernvarme i Moss og Rygge kommuner. Det produseres varme på Årvollskogen, Mølla (Läntmannen) og Mosseporten. Neste fase for fjernvarmeutbyggingen i Moss berører Havnestredet 3-5 (Mølla, gbnr. 2/1163), Mosseelva og søndre deles av Moss Verk (gbnr. 3/1224). Dette området har vært brukt til næringsvirksomhet og industri, og det er derfor mistanke om både forurenset grunn og forurensete sedimenter.

---

¹ Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) av 01.10.1983, nr. 6

Søknad

Cowi AS søker på vegne av Statkraft Varme AS om tillatelse etter forurensningsloven og etter fysiske tiltak i vassdrag til å krysse Mosseelva for legging av fjernvarmekabler ved Verket/Mølla i Moss kommune.

Fjernvarmekablene skal legges i grøft på elvebunnen, og graving i grøften vil bli gjort med gravemaskin fra land. Oppgravde overskuddsmasser som er påvist forurensede vil bli deponert på godkjent mottak, og masser som kan gjenbrukes i grøfta vil bli lagret lokalt. Beregninger tilsier at det skal graves opp 175 m³ masser. Det skal legges pukk som omfyllingsmasser rundt fjernvarmeledningene.

Det er tatt tre sedimentprøver fra tiltaksområdet i Mosseelva som er analysert og vurdert opp imot Miljødirektoratets veileder M-608/2016 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota». To av tre sedimentprøver er klassifisert i tilstandsklasse 4 (dårlig tilstand), og spredning av slike sedimenter kan medføre akutt toksiske effekter selv ved korttidseksposering. Sedimentene er forurenset av i hovedsak metaller med kobber i tilstandsklasse 4, samt kvikksølv og nikkel i tilstandsklasse 3. Tiltakshaver skriver i sin søknad at de øverste 50 cm skal sendes til godkjent mottak på land, mens dypereliggende sedimenter antas å være rene nok til gjenbruk og ønsker dermed å bruke massene til å fylle igjen grøfta.

Av avbøtende tiltak nevnes det at det skal arbeides ved lav vannstand og det skal benyttes siltgardin så langt det er praktisk mulig. Det er utarbeidet en tiltaksplan for graving i forurenset grunn på land som er godkjent av Moss kommune. Anleggstiden er vurdert til 1-1,5 måneder, hvor arbeidet som vil berøre elven er vurdert til å vare i ca. 4 uker. Fremdriftsplanen er som følger:

- Uke 1: Spunting og graving landtaks side sør (utside elvekant)
- Uke 2: Spunting og graving landtaks side nord (utside elvekant)
- Uke 3-5 Graving av grøft i selve elven, utheising og montasje av fjernvarme- / fjernkjølerør i elven
- Uke 7: Reetablering av elvekant begge sider.

Høring

Fylkesmannen i Oslo og Viken har sendt søknaden om tillatelse til å krysse Mosseelva for legging av fjernvarmekabler på høring, jf. forurensningsforskriften² § 36 – 8. Søknaden ble forhåndsvarslet sakens parter (jf. § 36-6), og andre enn sakens parter som vedtaket kan angå (jf. § 36-7) i epost datert 23. mai 2019. Søknaden er også lagt ut på Fylkesmannen sine nettsider.

Vi har mottatt høringsuttalelser fra Hafslund Nett AS, Norsk Maritimt Museum, Norges vassdrags- og energidirektorat, Fiskeridirektoratet, Kystverket, Forum for Natur og Friluftsliv og Moss kommune. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene samt svar fra tiltakshaver.

Hafslund Nett AS (HN) har etter energiloven områdekonsesjon i Moss kommune. Dette innebærer at nettselskapet etablerer og drifter strømmettet i kommunen. HN nevner i sin høringsuttalelse at de ikke har elanlegg i det området som omfattes av planen. Dersom utbygger blir gjort kjent med at noen av HN sine anlegg likevel skulle bli berørt, skriver HN at de bør bli kontaktet.

---

² Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) av 01.06.2004, nr. 6

HN gjør oppmerksom på at den eller de som utløser tiltak i strømforsyningsnettet, både flytting, nyanlegg og forsterkning, må som hovedregel dekke kostnadene med tiltaket. Kostnadene inkluderer eventuelle kostnader til erverv av nye stedsevarige (evigvarende) bruksrettigheter.

Cowi AS på vegne av Statkraft Varme AS svarer Hafslund Nett AS at innspillene er tatt til etterretning. Dersom noen av Hafslund Nett sine anlegg blir berørt av tiltaket vil de bli kontaktet av tiltakshaver.

Norsk Maritimt Museum har ingen innvendinger til tiltaket.

Cowi AS har ingen kommentarer ettersom det ikke er innvendinger til tiltaket.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har tidligere vurdert tiltaket i brev av 04. mai 2018, hvor de konkluderte med at tiltaket ikke er konsesjonspliktig etter vannressursloven.

NVE informerer om at Mosseområdet er sterkt flomutsatt, og det er derfor viktig at det ikke lages hindringer i Mosseelva som kan føre til oppstuvning av vann i flomsituasjoner. De mener det derfor vil være viktig at ledningen graves/sprenges så langt ned i elvebunnen at det ikke oppstår noen form for terskelvirkning. Videre skriver NVE at ilandføring på begge elvebredder må gjøres slik at det ikke dannes angrepspunkter for erosjon i elveskråningene. Om nødvendig må det tilføres og legges ut sprengstein for å sikre traseen.

NVE opplyser i sin høringsuttalelse datert 12. juni 2019 om at tiltaket befinner seg i et område med fyllmasser, med mulighet for marine avsetninger under. I alle områder med marin leire kan det finnes kvikkleire. NVE minner derfor om at sikkerhetskravene mot skred i byggeteknisk forskrift (TEK17) § 7-3, og NVEs veileder 7/2017 – Sikkerhet mot kvikkleireskred. Det er viktig at dette vurderes og at hensyn tar under tiltaksarbeidet.

Cowi AS svarer at tiltaket gjennomføres på vinterhalvåret og i samarbeid med regulant. De informerer om at ledningen er planlagt slik at det ikke vil oppstå noen form for terskelvirkning.

Fiskeridirektoratet region Sør ser det som svært negativt om viktige naturverdier ødelegges eller at miljøgifter slippes ut eller spres i naturmiljøet hvor de akkumuleres i næringskjeden og som på sikt, representerer en potensiell fare for mennesker og dyr. Fordi spredning av sedimenter i forbindelse med dette tiltaket kan medføre akutt toksiske effekter, selv med korttidseksponering, mener Fiskeridirektoratet at det må stilles strenge krav til å redusere utslipp som er skadelig for naturmiljøet.

Fiskeridirektoratet konkluderer med at dersom Fylkesmannen velger å gi tillatelse tiltaket blitt tillatt etter forurensningsloven, må tiltakene gjennomføres på en så skånsom måte som mulig. De skriver at det må settes strenge krav til gjennomførelsen av arbeidene, slik at omkringliggende miljø påvirkes i så liten negativ grad som mulig. Forurensede masser må tas opp på land og deponeres på godkjent område. Det må også stilles vilkår om bruk av siltgardin. Avslutningsvis skriver Fiskeridirektoratet at eventuelle arbeider bør foregå i høst/vinterhalvåret når sjøen er mest i ro, og sannsynligheten for å gjøre skade på naturmiljøet er minst.

Cowi AS skriver i svar på høringsuttalelsen til Fiskeridirektoratet at forurensede masser skal bringes på land. Kun dokumentert rene masser gjenbrukes. Videre skriver de at siltgardin skal benyttes, og arbeidet gjennomføres på vinterhalvåret i perioden november 2019 – februar 2020, hvor man antar ferdigstillelse i elva slutten av januar / begynnelsen av februar 2020.

Kystverket Sørøst gjør oppmerksom på at tiltaket er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven § 27.2, hvor det er lokal havnemyndighet som uttaler seg og eventuelt fatter vedtak etter denne loven ved søknad om tiltak. De minner om at det ikke kan fattes vedtak etter havne- og farvannsloven før tiltaket er i tråd med plan og/eller det foreligger dispensasjon, ref. havne og farvannsloven. § 32.2 avsnitt.

Videre skriver Kystverket at dersom tiltaket skal skiltes eller merkes på annen måte for å opplyse de sjøfarende om tiltaket er det søknadspliktig etter havne- og farvannsloven §19. Søknad etter havne- og farvannsloven § 19 er det Kystverket som vurderer og eventuelt gir tillatelse til.

Avslutningsvis skriver Kystverket at de har vurdert saken ut fra hovedformålet i havne- og farvannsloven, som er å sikre fremkommelighet og sikkerhet for de sjøfarende i farvannet. Kystverket Sørøst har ingen innvendinger mot at det gis dispensasjon i dette tilfellet.

Cowi AS svarer Kystverket at saken er diskutert med havnekaptein Birger Langseth Harveg i Moss havn. Havnekapteinen ønsket at tiltaket ikke forstyrrer småbåttrafikken og opplyser om at småbåttrafikken er størst på sommerhalvåret. Cowi AS skriver videre at de har søkt om tillatelse etter havne- og farvannsloven § 27 om graving i Mosseelva. Søknad rettes til Moss Havn og vedtaket ettersendes Fylkesmannen.

Forum for natur og friluftsliv Østfold (FNF) gjør oppmerksom på at det ble påvist en del laks og ål, samt en del andre fiskearter i Mosseelva under elvefiske gjennomført i 2006 og 2008. FNF mener behovet for oppdatering av kunnskapsgrunnet er tilstede, da undersøkelsene er 10 år gamle. De ber derfor om at det utføres nye undersøkelser i august-september for å se hva som er status i dag. FNF mener at man ved det kan si mer om hvilke hensyn som må tas for å gjennomføre tiltaket og samtidig ta hensyn til miljø og naturmangfold.

Gravearbeidene skal foregå i brakkvannssonen, altså nedstrøms leveområdet for lakseyngel. Dermed er det utvandrende smolt og oppvandrende gytefisk som i størst grad kan rammes, sammen med oppvandrende ål. Med tanke på laksen og sjøørreten mener FNF at graving bør unngås i august-november, og for smolten i mars-mai. Små ål kan vandre opp hele året gjennom, selv om det nok må påregnes mindre oppvandring vinterstid. Utvandring foregår på høst og senhøst.

Cowi AS skriver i sitt tilsvarende at det vil bli tatt hensyn til laks og sjørettens vandring. Mudring tillates vanligvis ikke på sommerhalvåret. Cowi AS skriver at tiltaket derfor vil bli gjennomført i perioden november 2019 – februar 2020, hvor de antar ferdigstillelse i elva i slutten av januar/ i begynnelsen av februar 2020. Med bakgrunn i dette mener tiltakshaver at påvirkningen på laksefisk er minimal og at det ikke er nødvendig med nye undersøkelser.

Moss kommune er positiv til søknaden om kryssing av Mosseelva for legging av fjernvarmeledninger og anbefaler at tillatelse gis. Kommunen mener søknaden omhandler ulike forhold knyttet til forurensning, naturmangfold og friluftsliv på en tilfredsstillende måte.

Moss kommune er enig i at gravingen legges til en periode med liten vannføring og at det benyttes siltgardin for å begrense forurensningen. De gjør oppmerksom på at det i perioder er nødvendig i henhold til reguleringsreglementet å slippe vann ned fossen/Mosseelva. Det må være en god dialog med Moss brukseierforening/Orkla slik at en er sikret tilfredsstillende lav vannføring gjennom hele arbeidet.

Kommunen nevner at det av flere årsaker er ønskelig at arbeidet gjennomføres i vinterhalvåret. De ber om at Fylkesmannens fagfolk vurderer dette spesielt med tanke på ålevandringen på stedet.

Cowi AS svarer at det opprettes dialog med regulant i forbindelse med arbeidet. De skriver videre at arbeidet vil gjennomføres på vinterhalvåret i perioden november 2019 – februar 2020, hvor man antar ferdigstilling i elva slutten av januar/ begynnelsen av februar 2020.

Fylkesmannens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis legges det vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 femte ledd. Dette innebærer at det foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen. Ved fastsetting av vilkår har Fylkesmannen lagt vekt på hva som kan oppnås med de beste tilgjengelige teknikker.

Fylkesmannen vurderer også saken på bakgrunn av søknaden, høringsuttalelser og generelle krav til utslipp. Selv om forurensningen holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere utslipp og påvirkning på miljøet så langt det er rimelig uten urimelige kostnader. At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

For å følge opp vannforskriftens §§ 4 og 12 om miljømål for overflatevann, som sier at «tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand», settes det stadig strengere krav til utslipp til sjø og vassdrag. I tillegg til kravene i forurensningsregelverket og vannforskriftens § 4, skal alle saker som berører naturmangfold ifølge naturmangfoldloven³ § 7 vurderes etter prinsippene i §§ 8-12 i samme lov. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra plikten til å hente inn nødvendige tillatelser etter andre lover, eller plikten til å overholde bestemmelser og påbud som gis med hjemmel i slike lover.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven §§ 11, jf. § 16. Fylkesmannen har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeider som kan medføre forurensning i vassdrag, jf. rundskriv T-3/12.

Forurensningsforskriften § 22-3 fastsetter et generelt forbud mot mudring og dumping fra skip. Etter søknad kan det imidlertid gis tillatelse til slike aktiviteter i medhold av § 22-6. Mudring fra land og utfylling av masser i sjø og vassdrag faller ikke inn under forurensningsforskriften kapittel 22, men kan kreve en tillatelse etter forurensningsloven § 11 direkte dersom tiltaket medfører fare for forurensning. Fylkesmannen er av den oppfatning at omsøkt tiltak medfører en fare for forurensning og krever tillatelse etter forurensningsloven.

---

³ Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) av 19.06.2009, nr. 100

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Arbeider i sjø og vassdrag som oppgraving av sedimenter og utfylling påvirker vannmiljøet. En konsekvens av slike tiltak er ofte at sediment virvles opp og at omkringliggende områder nedslammes. Oppgraving og fjerning av forurenset sediment kan i tillegg medføre spredning av tungmetaller og miljøgifter.

Cowi AS har på vegne av Statkraft Varme AS gjennomført sedimentprøvetaking i tiltaksområdet. Det ble tatt 3 overflateprøver av sedimentene i Mosseelva. Analyseresultatene avdekket forurensning i sedimentene i hele undersøkelsesområdet. Konsentrasjonene av tungmetallene nikkel og sink ligger i tilstandsklasse 3 (moderat) og kobber befinner seg i tilstandsklasse IV (dårlig) i henhold til Miljødirektoratet sin veileder for *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016). De resterende metallene befinner seg i tilstandsklasse I (svært god) eller II (god). Konsentrasjonen av PAH-forbindelser befinner seg hovedsakelig i tilstandsklasse I-II, med unntak av antracen og pyren som ligger i tilstandsklasse III. Konsentrasjonen av tributyltinn (TBT) ligger i tilstandsklasse II, mens PCB-konsentrasjonen befinner seg i tilstandsklasse I-II.

Tiltakshaver skriver i sin søknad at de vil sende de øverste 50 cm med masser til godkjent mottak på land, men at dypereliggende sedimenter antas å være rene nok til gjenbruk. Ved gjenbruk av masser tillates det kun masser som tilfredsstiller konsentrasjonskravene i tilstandsklasse II eller bedre i henhold til Miljødirektoratet sin veileder for *Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016). For stoffer det ikke er fastsatt grenseverdier for i M-608/2016 gjelder normverdien for ren jord, jf. forurensningsforskriften kapittel 2. Fylkesmannen ser derfor behov for å stille krav til gjenbruk av sedimenter. Kun sedimenter som kan dokumenteres rene og ligger innenfor tilstandsklasse I-II i henhold til M-608/2016 kan benyttes til gjenbruk i Mosseelva. Dersom det er usikkert om massene er å anse som rene eller om massene har konsentrasjoner over tilstandsklasse, skal de leveres til godkjent mottak. Om tiltakshaver gjenbruker masser i tiltaksområdet skal det dokumenteres at disse ikke er å anse som forurensede og inkluderes i sluttrapporten som skal sendes inn til Fylkesmannen. Dersom masser fra Mosseelva blir gjenbrukt i grøfta kan det føre til stor partikkeltransport ut i Mossesundet. Fylkesmannen stiller derfor krav til at det skal legges et lag med mer robuste masser på toppen av eventuelle gjenbrukte masser slik at det ikke skjer en utgraving i flomperioder.

Tiltakshaver skriver i sin søknad at de skal bruke siltgardin i den grad det er praktisk gjennomførbart. Ettersom det er snakk om forurensede sedimenter i tiltaksområdet har Fylkesmannen stilt krav om at det skal etableres partikkelsperre parallelt ved arbeidene i tiltaksområdet. Partikkelsperren skal sperre av aktuelle arbeidsområder slik at spredning av partikler hindres i størst mulig grad. Partikkelsperren skal ikke fjernes før alle oppvirvlede masser har sedimentert på bunnen. Om tiltakshaver vurderer at siltgardin ikke kan benyttes på enkelte delområder i tiltaksområdet skal det redegjøres for hvorfor siltgardin ikke ble benyttet i sluttrapporten, og om det ble tatt i bruk eventuelt andre avbøtende tiltak i stedet.

Fylkesmannen setter også krav om at det utføres turbiditetsmålinger ved utløpet til Mosseelva gjennom hele arbeidsperioden. Turbiditeten skal i tillegg måles i minst én referansestasjon oppstrøms som ikke er påvirket av arbeidene. Hvis turbiditeten oversiger 5 NTU over referansenivået i 20 minutter ved bruk av partikkelsperre og over 10 NTU over referansenivået dersom partikkelsperre ikke benyttes, må tiltaket stanse til turbiditeten har gått ned under grenseverdien.

Støy

For utslipp av støy må tiltakshaver etterleve kravene i kapittel 4 (*Retningslinje for begrensning av støy fra bygg- og anleggsvirksomhet*) i *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2016).

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

I henhold til Miljødirektoratets database Naturbase er det innenfor tiltakets influensområde registrert hettemåke. Dette er en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Andre arter med stor forvaltningsinteresse i nærområdet er fiskemåke, dverglo og grønn busthirse. Det er registrert laksefisk og ål i Mosseelva. Laksen vandrer oppover vassdragene på sensommeren og høsten, mens ålen vandrer oppover på våren/forsommeren. Ålen er sterkt truet, særlig på grunn av overfiske, sykdom og vassdragsregulering.

Det planlagte vil kunne få konsekvenser for det biologiske mangfoldet, herunder spesielt ål. Det er viktig at elveløpet ikke blir totalt sperret under arbeidet. Søker har foreslått å gjennomføre tiltaket på vinterhalvåret for å unngå konflikt med oppgang av laksefisk og ål for i størst mulig grad skåne naturmiljøet.

Søknaden og Fylkesmannens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Fylkesmannen anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad, men det settes vilkår som et føre-var tiltak. Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for etter § 10. Fylkesmannen anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad.

Fylkesmannen mener derfor at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt og gir dispensasjon på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og det skal tas hensyn til naturverdiene og fuglelivet i området.
- Anleggsarbeidene skal gjennomføres på vinterhalvåret av hensyn til laksefisk og ål.
- Laksefisk og ål beveger seg oppover i Mosseelva, og Fylkesmannen setter derfor krav til at elveløpet ikke skal bli totalt sperret under arbeidet.

Vurdering etter vannforskriften

Tiltaket er en del av vannforekomsten *Mosseelva utløp* (Vann-Nett ID 003-13-R). *Mosseelva utløp* har svært dårlig økologisk tilstand basert på biologiske kvalitetselementer. Den kjemiske tilstanden i vannforekomsten er registrert som ukjent. Mosseelva utløp er i stor grad påvirket av fysiske endringer som blant annet brygger og bygninger langs elvebredden, samt hydrologiske påvirkninger uten minstevannsføring – vannkraft.

Vannforskriften § 4 sier at «*tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand*». Fylkesmannen mener at det på bakgrunn av resipientens størrelse og miljøtilstand, og med

forutsetning at tiltaket gjennomføres som beskrevet i søknaden, ikke vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten.

I henhold til § 12 i vannforskriften kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 - § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes

- a) nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannsforekomst, eller
- b) ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

Fylkesmannen vurderer at tiltaket som omsøkt med fastsatte vilkår ikke vil medføre en varig «forringelse» av vannforekomsten. Fylkesmannen er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse.

Vurdering etter lakse- og innlandsfiskeoven

NVE har uttalt seg til saken i brev av 04. mai 2018. NVE vurderer planene slik de er fremlagt til ikke å kreve noen ytterligere behandling etter bestemmelsene i vannressursloven så fremt tiltaket utføres med de avbøtende tiltak som er foreslått i opplysningene mottatt av NVE 20. april 2018.

Da NVE konkluderes med at tiltaket ikke trenger konsesjon etter vannressursloven må saken vurderes etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. I henhold til «forskrift om fysiske tiltak i vassdrag» § 1 er det uten tillatelse fra fylkesmannen eller fylkeskommunen forbudt å sette i verk fysiske tiltak som medfører eller kan medføre fare for forringelse av produksjonsmulighetene for fisk eller andre ferskvannsorganismer. Fylkesmannen har myndigheten til å gi tillatelse til tiltak på strekninger som fører anadrom laksefisk eller edelkreps, noe som gjelder for tiltaksområdet i Mosseelva. Tiltaksområdet befinner seg nedstrøms leveområdet for lakseyngel. Utvandrende smolt og oppvandrende gytefisk og ål kan derfor bli rammet av tiltaket.

Fylkesmannen vurderer at tiltaket ikke vil forringe produksjonsmulighetene i vassdraget, selv om det i anleggsperioden vil virke noe forstyrrende på vannlevende organismer. Fylkesmannen vurderer dermed at med de avbøtende tiltak beskrevet i søknaden og vilkårene vi har satt i medhold av forurensningsloven er det ikke nødvendig med en egen tillatelse etter lakse- og innlandsfiskeoven.

Samfunnsmessige hensyn

Tiltaket er søknadspliktig etter havne- og farvannslovens § 27. Moss Havn KF har vurdert tiltaket opp mot bestemmelser gitt i havne- og farvannsloven og gir tillatelse til å etablere tiltaket. Moss Havn KF forutsetter at det skiltes på land i henhold til krav når tiltaket er utført slik at sjøfarende ikke risikerer å ankre i konflikt med ledningen.

Konklusjon

Vi har vurdert søknaden og kommet frem til at samfunnsnyttens virksomheten utgjør overstiger de forurensningsmessige ulempene knyttet til tiltaket. Fylkesmannen gir tillatelse til graving i Mosseelva for legging av fjernvarmekabler ved Verket/ Mølla i Moss kommune. Det forutsettes at tiltaket utføres i samsvar med vilkårene som følger av tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven

Fylkesmannen gir Statkraft Varme AS tillatelse til graving i Mosseelva for legging av fjernvarmekabler ved Verket/Mølla i Moss kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov.

Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr dato 08. mai 2019. Vi varslet sats 6 som i 2019 utgjør kr 32 800,- for behandling av søknaden.

Fylkesmannen vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 6 kommer til anvendelse i denne saken. Statkraft Varme AS skal betale kr 32 800,- for Fylkesmannens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Fylkesmannen inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg (e.f.)
Seksjonssjef

Nina Cathrine Knudtzon
Rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse med vilkår - kryssing av Mosseelva ved Verket / Mølla - Statkraft Varme AS

Kopi til:

Cowi AS	Kobberslagstredet 2 Kråkerøy	1601	FREDRIKSTAD
Moss kommune Naturvernforbundet Østfold Morsa vannområde	Postboks 175 Kjosveien 1	1501 1592	MOSS VÅLER I ØSTFOLD
Hafslund Nett AS Østfold fylkeskommune Lantmannen Ceralia AS Fiskeridirektoratet Region Sør Norsk Maritimt Museum	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Verket Moss AS Nedre Glomma og Omland Fiskeadministrasjon Forum for natur og friluftsliv Østfold	Postboks 2416 Solli	0201	OSLO
Norges vassdrags- og energidirektorat Kystverket Sørøst	Postboks 5091 Majorstuen	0301	OSLO